

LÄNSSTYRELSENS I ÄLVSBORGS LÄN
resolution i nedannämnda ärende rörande
fridlysning av naturminne; givet Vänersborg i
landskansliet den 10 april 1963.

Naturminnets beskaffenhet och areal: Ön Fläskö i Frisjön med en storlek av omkring 120 x 50 meter. Ön består av en cirka fem meter hög moränkulle, bevuxen med blandskog, dominerad av gran (ungskog). Ett tiotal större tallar finnas. I en stor grenig gran invid stranden i öns sydöstra del häckar fiskgjuse.

Kommun: Viskafors.

Fastighet: Skällesnäs 1² i Kinnarumma socken.

Lägesbeskrivning i övrigt:

Fläskön är belägen cirka 0,7 kilometer norr om triangelpunkten Älmåsaaberg och 3,5 kilometer ostsydost om Kinnarumma kyrka.

Sökande: Kinnarumma Naturskyddsförening, adress Eskil Benjaminsson, Fritsla.

Ägare: Disponenten Sven Engdahl, Sanden, Kinna, och herr Per Engdahl, Södra Promenaden 39A, Malmö.

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i Älvsborgs län.

Fridlysningsföreskrifter:

Landstigningsförbud skall gälla årligen under tiden den 1 april - 30 juni.

Öns ägare äga dock även under denna tid uppehålla sig på ön.

Å fiskgjusens boträd får avverkning eller annan direkt skadegörelse eller åtgärd, som kan äventyra trädets trivsel eller fiskgjuseboets bestånd, icke vidtagas.

Nybyggnad, grus- eller stentäkt och kalavverkning må icke heller företagas inom ön.

Gallring av öns skogsbestånd må ske utan hinder av fridlysningen, varvid det skall tillses, att karaktären av blandskog i möjligaste mån bevaras och att förenämnda större tallar skyddas.

Ön skall utmärkas med plastskyltar på låga stolpar, placerade vid naturliga tilläggsplatser. Skyltarna skola ha inskriptionen:

”LANDSTIG EJ
när fågeln häckar
15/4 – 30/6
Lagstridigt”

Enär ifrågavarande ö genom fiskgjuseboets befintlighet å densamma synes vara av den märklige beskaffenhet, att densamma bör särskilt skyddas, förklarar länsstyrelsen, jämlikt 5 och 6 §§ naturskyddslagen, ön fridlyst såsom naturminne.

Med stöd av 6 § nämnda lag finner länsstyrelsen tillika skäl att för ön fastställa ovannämnda fridlysningsföreskrifter.

Omnämnd fridlysningsskylt kan erhållas kostnadsfritt från Svenska Naturskyddsföreningen.

Besvär över länsstyrelsens beslut må anföras hos Kungl. Maj:t. Besvären skola hava inkommit till Kungl. Jordbruksdepartementet inom tre veckor eller, om menighet klagar, inom fem veckor efter av beslutet erhållen del eller, om besvärstidens slutdag inträffar å söndag eller annan allmän helgdag, å lördag under månaderna april - september eller å påskafton, midsommarafton eller julafton, å nästa söckendag. Besvären må insändas med post i betalt brev.

År och dag som ovan.

På länsstyrelsens vägnar:

Åke A. Lindberg

Per Hydén

Förbuden gäller inte markinnehavaren eller hans folk och ej heller statlig eller kommunal tjänsteman i tjänsteärende.

Länsstyrelsen får i särskilda fall medge undantag från ovannämnda förbud,

Förbuden skall på lämpligt sätt utmärkas med skyltar vilka skall sättas upp av skogsvårdsstyrelsen i länet.

Detta beslut länder till efterrättelse utan hinder av förd klagan.

Besvär till jordbruksdepartementet inom tre veckor från delfåendet.

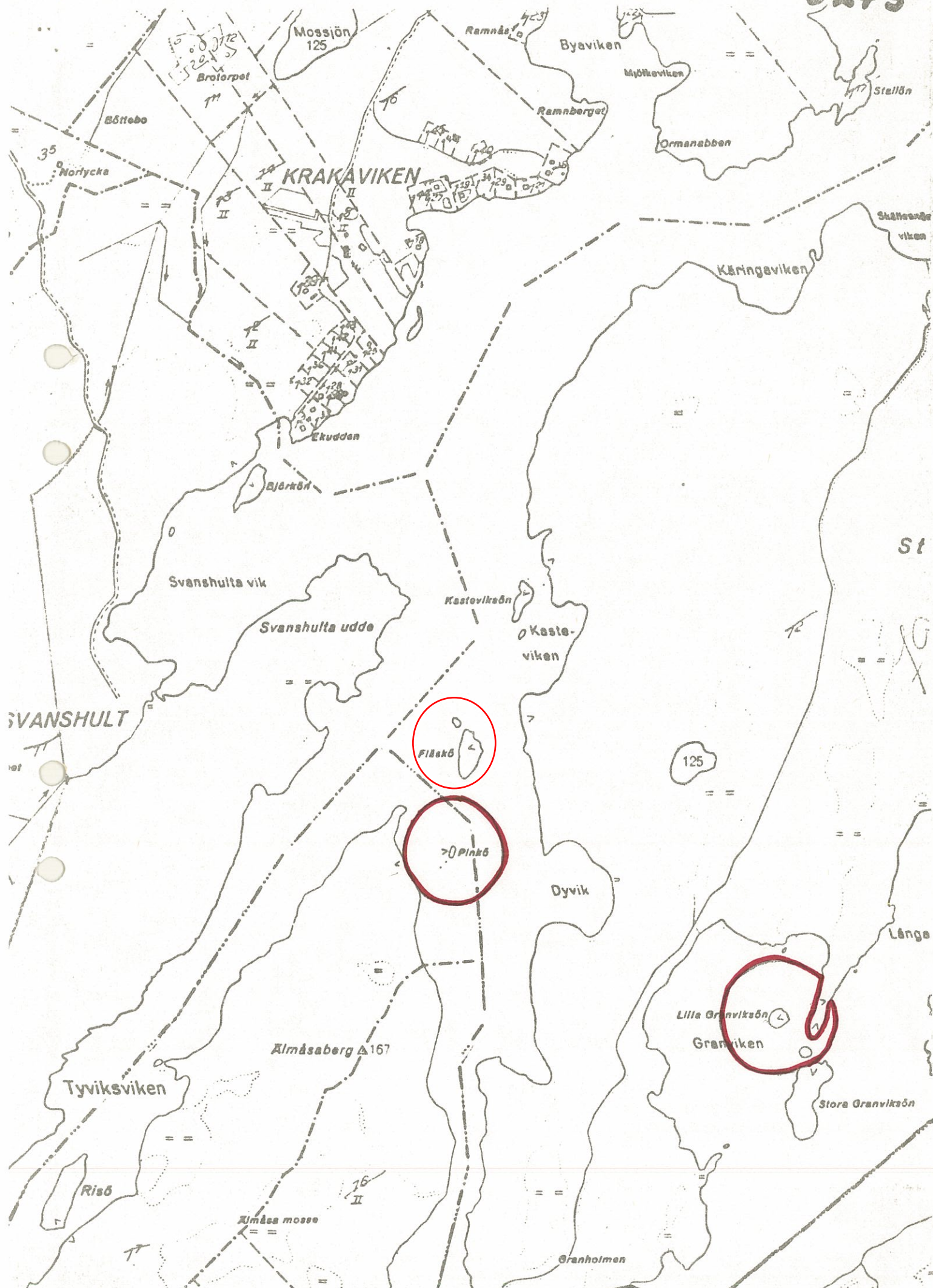
Beslut i ärendet har fattats av länsrådet Åkerlund. I den slutliga handläggningen har deltagit byrådirektören Martvall, föredragande, samt länsassessorn Bonde, juridiska enheten, och naturvårdsdirektören Rahnn, naturvårdsenheten.

Hans Åkerlund

Göran Bengtsson

Bilagor:

Utdrag av ekonomiska kartan

**LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN**

Naturvårdsenheten
Johan Jannert
031-605414

Naturminnen beslutade enligt tidigare lagstiftning

Naturminnen som bildats innan nuvarande Miljöbalken infördes kan i vissa fall benämnas och hanteras som naturreservat. Länsstyrelsen har upprättat ett PM där berörda naturminnen räknas upp, se bilaga. Dessa naturminnen kommer nu att benämnas och hanteras som naturreservat.

Johan Jannert

Bilaga

PM daterat 2005-02-23, inkl lista på berörda naturminnen

Kopia till

Akten

Sakområde områdesskydd

Sakområde vård och förvaltning

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårds- och fiskeenheten
Per-Olof Martinsson
031-60 52 29
per-olof.martinsson@o.lst.se

Promemoria
2005-02-23

Diarienummer
511-2060-2011

Sida
1(2)

Angående vissa naturminnesmärken och naturminnen besluta- de enligt äldre naturvårdslagstiftning

Bakgrund

I Västra Götalands län finns ett antal beslut som fattas med stöd av äldre naturvårdslagstiftning. Det rör sig om skydd för olika naturföremål såsom enstaka större träd eller trädgrupper, jättegrytor, m.m. samt även smärre markområden som häckningsplatser för rovfåglar, odlingslandskap, skogsbestånd m.m.

Äldre lagstiftning

Enligt 1 § lagen den 25 juni 1909 angående naturminnemärkens fredande må område eller till fastighet hörande naturföremål, som är af särskildt intresse för kännedomen om landets natur eller på grund af märklig naturbeskaffenhet eljest synes böra för framtiden skyddas, i den ordning som enligt 2 § sägs såsom *naturminnesmärke* fridlysas.

Enligt 5 § naturskyddslagen (1952:688) må område eller till fastighet hörande naturföremål, som på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, sin skönhet, egenart eller eljest märkliga beskaffenhet finnes böra skyddas, fridlysas såsom *naturminne*.

Naturvårdslagen

Genom införandet av naturvårdslagen kom definitionen av begreppet naturminne att begränsas till "naturföremål".

Enligt 13 § naturvårdslagen (1964:882) må till fastighet hörande naturföremål, som finnes böra särskilt skyddas eller vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, sin skönhet eller eljest märkliga beskaffenhet, jämte erforderligt område på marken av länsstyrelsen fridlysas såsom *naturminne*. Lagparagrafen kommenteras av S.-G. Jonzon, L. Delin, B. Bengtsson, 1988 i boken Naturvårdslagen – en kommentar, på följande vis:

"Paragrafen avser i första hand skydd för föremål, bara i andra hand ett områdesskydd. Fridlysning som naturminne sker enbart i den kulturella naturvårdens intresse.

Termen naturminne, som i 1952 års naturskyddslag betecknade fridlyst område eller till fastighet hörande naturföremål, har i naturvårdslagen reserverats för sådana naturföremål jämte erforderligt skyddsområde på marken. Fridlysning av naturminne kan ske på samma grunder som bildande av na-

g:\verksamhet\51_omr_arter\511_skyddomr\la områdesskydd\le naturminne\naturminnen som numera är naturreservat\pm om naturminnen_naturreservat
2004.doc

Postadress:
403 40 GÖTEBORG

Besöksadress:
Ekelundsgatan 1

Telefon/Fax:
031-60 50 00 (växel)
031-60 58 97 (fax)

Webbadress:
www.o.lst.se

E-post:
natur@o.lst.se

turreservat med den skillnaden att ett naturföremål inte kan fridlysas på den grunden att det är av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv. Som exempel på fridlysningsbara naturföremål kan nämnas märkliga klippformationer, flyttblock, raukar, åsgropar, jättegrytor och märkliga träd.

I motiven betonas att fastän naturminne formellt har karaktären av ett områdesskydd, det i regel är en väsentligt annan utgångspunkt för skyddsåtgärden vid bildande av naturminne än vid bildande av naturreservat; gränsen kan dock aldrig göras helt skarp. Om ett större antal värdefulla naturföremål ligger närheten av varandra torde det ofta vara praktiskt att innesluta dem i ett naturreservat. - Efter vad naturvårdsutredningen framhöll, borde i framtiden naturminnen avsättas med större urskillning.

I kommentaren till 44 § naturvårdslagen angående övergångsbestämmelser säger samma författare: "När i en äldre författning talas om "naturminnesmärke" eller (efter 1952) "naturminne", skall därmed numera förstås naturreservat, om skyddsobjektet är ett markområde, och naturminne, om objektet är ett naturföremål."

Miljöbalken

Enligt författningskommentaren till miljöbalkens 7 kap 10 § avses med skyddsformen naturminne i första hand inte att skydda ett område utan ett föremål. Som framgår av paragrafens första stycke kan dock ett område kring föremålet ingå i skyddet.

Bestämmelsen angående naturminnen har även överförs till miljöbalkens 7 kap 10 § med lydelsen "Ett särpräglad naturföremål får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturminne, om det behöver skyddas eller vårdas särskilt. Förklaringen får omfatta även det område på marken som krävs för att bevara naturföremålet och ge det behövligt utrymme."

Bedömning

De områden som listas i bilaga 1 utgör samtliga markområden vilka är skyddade som naturminnen eller naturminnesmärken. Med hänvisning till övergångsbestämmelserna i naturvårdslagen och med stöd av lydelsen i miljöbalkens 7 kap 10 § bör dessa områden härnäst benämnas och hanteras som naturreservat.

Per-Olof Martinsson

Naturminnen som hädanefter benämns naturreservat

Originalid	Namn	Tillkomst- datum	Kommun- namn	Objekttyp
1404002	Peppared	1925-04-21	Mölndal	Hassellund
1404004	Klockberget	1932-11-29	Tanum	Berghäll
1404019	Morlanda	1945-12-10	Orust	Berga klev, lövskogsravín
1404027	Grössby södra 4:1	1946-11-07	Stenungsund	Blåsippebestånd i gles lövskog med ek och björk
1404041	Högsbo pegmatitbrott	1973-01-02	Göteborg	Pegmatitbrott
1404043	Öddö 2:9	1973-10-30	Strömstad	Bestånd av bohuslind
1404044	Gåsevik	1974-05-09	Lysekil	Kalkäng
1404045	Öddö 1:63 Drängsviken	1976-08-02	Strömstad	Idegranbestånd
1504046	Ön Risö	1963-04-10	Mark	Skog
1504045	Ön Fläskö	1963-04-10	Borås	Blandskog, fiskgjuse
1504055	Kycklingkullen	1964-10-30	Ulricehamn	Slätteräng
1604007	Skultorpsprofilen	1927-09-05	Skövde	Område med kalktuff
1604035	Stipakullen Vartofta- Åsaka	1934-08-17	Falköping	Växtlokal stipagräset
1604064	Dimbo	1958-01-18	Falköping	Fjällskära
1604071	Sjöängen, Slöta	1958-05-06	Falköping	Botaniskt värdefullt kärr
1604096	Valstad	1969-03-06	Tidaholm	S:t Pers nycklar
1604098	Bolum Heljesgården, Bolum	1970-04-27	Falköping	Lövträdsbevuxen moränrygg